

REGISTERBLAD

Område av riksintresse för naturvård i Kalmar län.

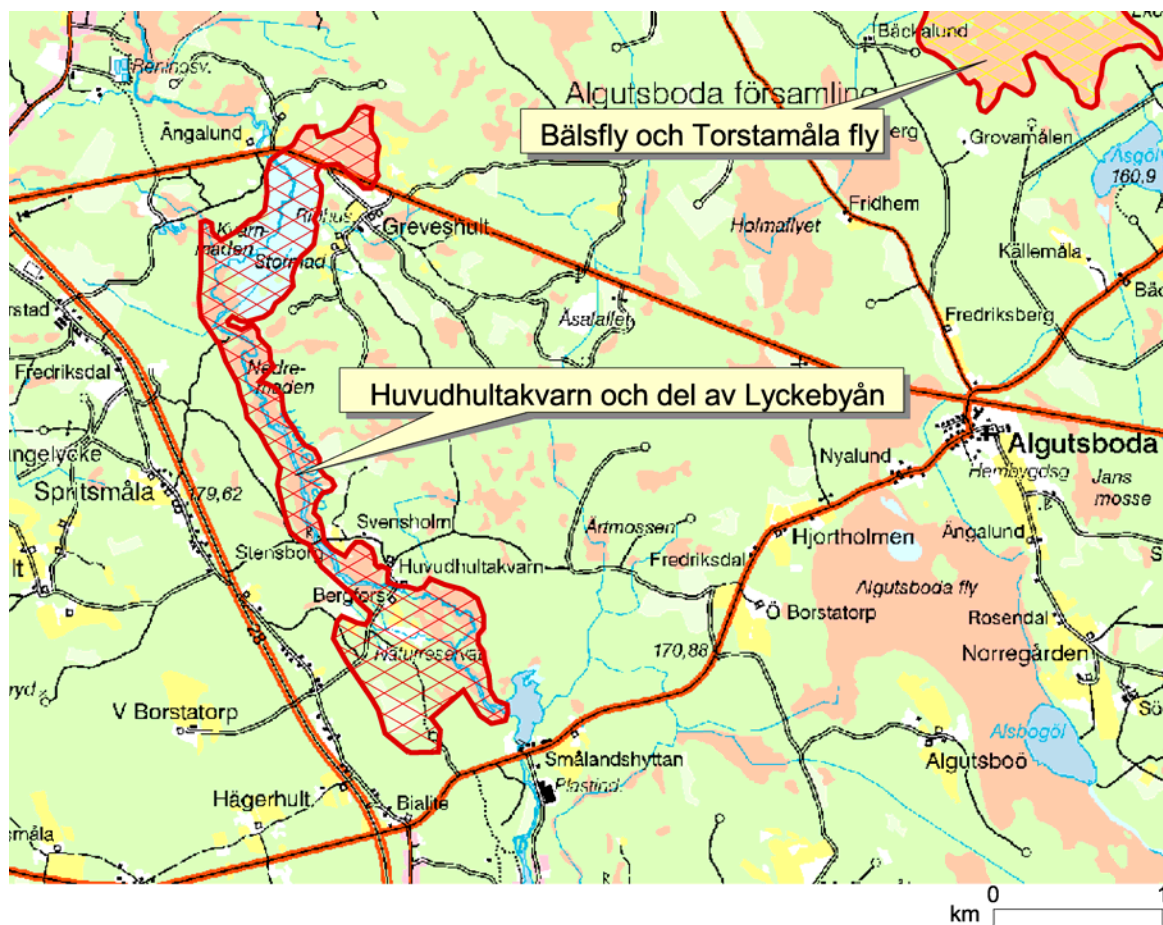
Områdesnamn: Huvudhultakvarn och del av Lyckebyån

Områdesnummer: NRO08041

Namn: Markus Forslund (1998-10-21, uppdaterat 2001-01-30)

Kommun: Emmaboda

Kartblad: 4F NO

Area: 159 ha, varav 153 ha land och 6 ha vatten

Naturgeografisk region: Underregion 12 a: Sydöstra Smålands skog- och sjörika slättområde

Kust/havsregion: --

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 80 Lyckebyån

Agrara kulturlandskapsregioner: Sydsvenska höglandets skogsbygder

Landskapsformer: Slätt med relativ höjd under 20 m och bergkullslätt,

Postadress
391 86 Kalmar

Besöksadress
Malmrogatan 6

Telefon
Växel 0480-820 00

E-post
lansstyrelsen@h.lst.se
www.h.lst.se

NRO08041

Huvudhultakvarn och del av Lyckebyån

Riksvärde

Mad vid vattendrag	Flora	
Odlingslandskap	Slätteräng Naturbetesmark	Flora

Värdeomdöme: Området består dels av vidsträckta, representativt översvämningsområden utefter Lyckebyån och mader ned mot en tjärn. I naturreservatet finns ett representativt odlingslandskap med naturbetesmarker och en slätteräng där slätter återupptagits 1995. Området har botaniska värden.

Huvudkriterier: A -- Område med framstående exempel på landskapstyper eller naturtyper eller kombination av naturtyper, som särskilt väl visar landskapets utveckling samt processer och naturlig utveckling i olika ekologiska system såväl på land som i vatten.

D -- Område med mycket rik flora/fauna

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledningar, vägdragningar.

Bevarande av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning, torvtäkt. Avverkning av sumpskogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras.

Säkerställande: Huvudhultakvarn är avsatt som naturreservat och är föreslaget av regeringen som särskilt bevarandeområde, enligt habitatdirektivet, i Natura 2000. Lyckebyån omfattas av strandskydd 100 m.

Områdets huvuddrag: Området består av översvämningsområden utefter Lyckebyån, odlingslandskap vid Huvudhultakvarn och parallella åsryggar. Närmast ån finns artrika sumpkärr av starr-örttyp. Dessa övergår i trådstarrkärr med inslag av pors. Floran är mångformig med växter som safsa, stagg, hundstarr, kärrviol och vattenmåra. Lyckebyåns mader har under lång tid varit nyttjade för slätter. Hävden har successivt avtagit och idag pågår slätter endast i Huvudhultakvarns naturreservat. De områden som slagits i sen tid är fortfarande öppna, medan de partier där slättern upphörde tidigt är igenväxta med gles björkdominerad skog. Maderna karaktäriseras av ganska högvuxna gräs och halvgräs. Det dominerande gräset är blåtåtel, som vid upphörd slätter blir starkt tuvbildande. Även stagg förekommer rikligt, oftast växer den något torrare än blåtåteln.

I maderna finns också ett flertal olika starrarter. Här i Huvudhultakvarn dominerar hundstarr. Tack var slättern är inslaget av olika örter ganska betydande. Kärrviolen är mycket vanlig, liksom vattenmåra. Bland de övriga örterna märks främst åkermynta, dyveronika, ältranunkel och kabbeleka. De mader som inte slåttrats har en något annorlunda vegetation. Närmast invid ån finns då artrika sumpkärr av starr-örttyp. Dessa övergår sedan successivt i vidsträckta trådstarrkärr med inslag av pors.

Hävden av maderna har successivt kommit att upphöra. Fram till 1976 sköttes slättermarkerna närmast gården vid Huvudhultakvarn på traditionellt sätt. Några år tidigare upphörde slättern på

maderna närmast Lyckebyån och som idag fortfarande är öppna. De björkbevuxna områdena övergavs långt tidigare. Sedan 1995 har hävden återupptagits inom naturreservatet.

Gran är det dominerande trädslaget i områdets barrskogar men en viss inblandning typ med blåbär och kruståtel som vanligaste arterna. Barrskog finns också på de mindre moränöarna ute i maderna, även här dominerar granen.

Lövskog återfinns främst i fuktigare lägen, ofta är dessa gamla madslåttermarker där slåttern upphört sedan lång tid tillbaka. Skogen är oftast mycket gles och domineras av björk, viss inblandning av al och ask förekommer. I norra delarna av reservatet finns en liten hagmarksrest, med gamla ekar och en som karaktäristiskt inslag.

I naturreservatets sydvästra del finns en lateralterrass, Baggaryggen, vilket är ovanligt i regionen. Den består av blockigt och stenigt isälvsgrus.

Anmärkningar: Maderna ingår som klass 1-område i länets våtmarksinventering (VMI-ID 04F7G01). Baggaryggen ingår som klass 1-område i länets grusinventering. Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (62-06). Klass 1 i naturvårdsplanen (Em-14).

Referenser:

- Forslund, M. (red). 1997. *Natur i Östra Småland*. Länsstyrelsen i Kalmar län. Kalmar
- Gustafson, R. m fl. *Odlingslandskapet i Kalmar län. Bevarandeprogram, Emmaboda kommun*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar. Meddelande 1995:18.
- Hellman, K. 1984. *Våtmarksinventering inom fastlandsdelen av Kalmar län, del 1*. Naturvårdsverket. PM 1787. Solna.
- Erlander, R 1986. *Undersökning av naturreservatet Huvudhultakvarn*. Stencil.
- Jansson, T. 1996. *Från Lönneberga till Långe Jan*. Vägvisare till natur och kultur i Kalmar län. Svenska Turistföreningen och Länsstyrelsen i Kalmar.
- Karlsson, J., Svensson, J. 1996. *Översiktlig grusinventering, Emmaboda kommun*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1985:10.
- Knutson, G 1977. Huvudhultakvarns naturreservat med omgivning. Algutsboda Sockenbok.
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Inventering av ängs- och hagmarker, Emmaboda kommun*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:2
- Länsstyrelsen i Kalmar län. 1989. *Naturvårdens riksintressen, Kalmar läns fastland*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar, 1989:6
- Sveriges Geologiska Undersökning. 1996. *Grus- och moräntillgångar i södra Kalmar län. Nybro, Kalmar, Borgholm; Mörbylånga, Emmaboda och Torsås kommuner*. Länsstyrelsen i Kalmar län informerar. Meddelande 1996:14.